

ПРАВОСЛАВНИ ДИПТИСИ

1. Црквена установа Свештених диптиха, потврђена одлукама Васељенски сабора и њима доследном црквеном праксом, изражава дужно старање Цркве за унутарње јединство и правилно функционисање црквеног тела у заједници вере и свези љубави. У том смислу, Свештени диптиси су увек повезивани са саборном свешћу Цркве ради потврде односа Православних Цркава, и због тога уписивање имена њихових Предстојатеља изражава његово прихватање у црквено општење, док неуписивање или брисање његовог имена означава прекид црквеног општења с њим.

Због оваквог значаја Свештених диптиха за јединство Цркве, неопходно је да се у будућности сачине јединствени диптиси за све Православне Цркве. Због тога су, уосталом, једногласно изабрани на Првој предсинодској свеправославној конференцији (1976) за тему Светог и Великог Сабора Православне Цркве, ради коначног устаљивања јединствених Свештених диптиха у Православној Цркви.

2. Као критеријуми за уписивање и сврставање неке Цркве у Свештене диптихе до данас се примењују:

а) признавање од стране Васељенских сабора њеног канонског статуса, узимајући у обзир и њено апостолско порекло и посебан политички значај. Ово важи за четири древне Патријаршије и Цркву Кипра.

б) Признавање тога (статуса) од стране свих помесних Православних Цркава, узимајући у обзир посебне политичке услове, као и апостолско прејемство те Цркве. Ово је постигнуто у случају уписивања свих Православних Цркава изузев Америчке Православне Цркве (ОСА). Међутим, данас не постоји свеправославна сагласност у погледу поретка неких од њих (Кипра, Грузије, Пољске и Албаније).

в) Древност у додељивању истој статуса аутокефалије или у давању патријаршијског достојанства и почести.

г) Предност патријаршијске части у односу на просту аутокефалију.

д) Уписивање у Свештене диптихе само аутокефалних Православних Цркава.

3. Међуправославна припремна комисија испитала је молбу Црква Пољске и Албаније о њиховом јединственом рангирању у Свештеним диптисима свих Аутокефалних Православних Цркава, по којој Црква Пољске претходи (албанској), те предлаже одговарајуће прилагођавање диптиха Православне Цркве.

4. Међуправославна припремна комисија уједно је испитала и посебне случајеве:

а) Молбу најсветије Цркве Грузије о њеном уздизању у Свештеним диптисима свих Православних Цркава на шесто место, позивајући се на апостолско порекло и древност при додељивању јој аутокефалије и патријаршијског достојанства.

б) Молбу најсветије Цркве Кипра о њеном уздизању на више место у Свештеним диптисима, ради њеног проглашења као аутокефалне Цркве од стране Трећег васељенског сабора, одржаног у Ефесу (431), заједно и са њеним апостолским пореклом.

в) Приметно разликовање у Свештеним диптисима неких Цркава, које се односи на обухватање Цркава без свеправославно признатих аутокефалија.

Комисија је потврдила слабост у изналажењу јединствено прихватљивог предлога по овим питањима.

Пергамски Јован, председник
Добре наде Сергије
Западне и централне Европе Јован
Капитолиаде Исихије
Волокаламски Иларион
Црногорско-приморски Амфилохије
Георгије Григорица
Варне Кирило
Зукдидски и Цаишки Герасим
Пафоски Георгије
Димитријаде Игнатије
Вроцлава и Стешина Јеремија
Аргирокастра Димитрије
Михаловца Георгије
Швајцарски Јеремија, секретар